

nima v zaznamku naukov tekočega šolskega leta". — Res čudno je postopanje ministerstva! Tu počasno kot polž, drugod hitro kot blisk. Za gimnazijo novomeško je hipoma cela kôpa novih učiteljev imenovana, ki slovenskega jezika ne znajo, kakor ga tudi za ravnatelja imenovani prof. Zindler ne zna, ki nam je v Ljubljani kot sodelavec „Tagblattov“ v glasovitem spominu, — za vseučilišče graško pa so se že davno ponudili omenjeni učenjaki, al — kakor „Pravnik“ piše — še stvar ni rešena!

— (Slovenska predstava v deželnem gledališču), v nedeljo prva za zimsko sezono, je bila srečna na vsako stran: gledališče polno čez in čez, tedaj dohodek bogat, zadovoljstvo občinstva pa tudi od konca do kraja prav očitno. Začetku primerni prolog od Cimpermana je s tehtno besedo govoril gosp. Ivan Tisen; veselo igro „Klobuk“, poslovenjeno iz francoskega po V. Mandelcu, in burko „Na mostu“ po česki poslovenjeno po Fr. Rebec-u, so dobro vršili vsi udje dramatičnega društva, posebno pa se je v prvi igri odlikoval komik g. Drahsler, v drugi pa komik g. Šusteršič. Med igrama sta pela gospodičina pl. Neugebauer-jeva in gospod Meden (g. Förster je pesme spremljal na glasovir) tako lepo, da je bila pohvala gromovita. Tudi vojaška godba c. k. polka Huynovega je vstregla občinstvu z godbo priljubljenih narodnih pesem. In tako je dobri začetek nove dôbe dobra prognoza za prihodnje narodne predstave.

— „Triglav“ je konec preteklega meseca jenjal izhajati.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Državni zbor ima spet počitnice. 29. septembra je bil z večino 4 glasov (68 proti 64) sprejet dr. Rechbauerjev predlog za odlog zborovanja tako dolgo, dokler vlada ne poskusi vsega, da pemski poslanci — se vé da le nemški, za česke tej stranki ni nič mar in še ljubo jej je, da ne pridejo — pridejo v državni zbor. Pemski poslanci so tej stranki tako dragi, da so sklenili, ako bi predlog njih za odlog zborovanja se ne sprejel, da zapusté zbornico, v kateri nočejo drugače sedeti kakor da so gospodarji in zapovedovalci drugim, kateri ne verjamejo, da je „decemberska ustava“ za Avstrijo edino zveličavna. Da se je Rechbauerjev predlog sprejel in levičnjake rešil „strika“, temu je vzrok to, da ministra Petrinó in Strehmayer (ali nalašč ali kako?) nista bila v zbornici ter da se je tržaški poslanec baron Pascotini odtegnil glasovanju, goriškega poslanca grofa Strasolda pa ni bilo vseji. Ta nepričakovani izid glasovanja je napravil veliko veselje nemškutarskim levičnjakom, kateri se zdaj lahko pobahajo s tem, da državni poslanci sedé vže več tednov na Dunaji brez dela na stroške deželam. — Zdaj pa duhta po Rechbauerjevem predlogu izvoljeni odbor, kako in kaj. Da bode odbor, v katerem sedí 6 ustavovernežev in le 3 federalisti, tudi za Rechbauerjev predlog, je gotovo kakor amen v očenašu. — Kakošne baže pa je ustavovernežev liberalnost, se je pokazalo sijajno tudi pri glasovanju za Giovanelli-jev predlog, ki je svetoval, naj bo poslancem dopuščeno pričujočim biti v sejah omenjenega odbora. Vsi so namreč zoper ta nasvet glasovali. In tako pohajkova državni zbor dunajski ter čaka, kaj se bode v Pragi sklenilo. Ako bo deželni zbor pemski sklenil (kar pa po najnovjših sporočilih ne bode storil), da pridejo poslanci njegovi v državni zbor dunajski, gotovo po komandi Giskrini pobegnejo nemški ustavoverneži, rekši, da državni zbor ne veljá nič brez nemcev; — ako pa

českich poslancev ne bode, je pa tudi državni zbor nič — brez zastopnikov največjega kraljestva avstrijskega. Tako je na vsako stran očitno, da s tem „reichsrathom“ ne pride Avstrija nikamor, če tudi bi vlada razpisala direktne volitve. Edina pomoč Avstriji je, da se vlada odločno odprè na večino narodov avstrijskih in se ne briga za krik tiste nemškutarske koterije, ki ima sicer v vsaki deželi nekatere širokoustnike, kateri veliko vpijejo, a družega nič za sabo nimajo. Dokler bo ministerstvo „šviga švaga čez dva praga“ nikakor ne pridemo do mirú in prave ustave, ki daje vsacemu narodu kar je njegovo.

— Kakor časniki pišejo, namerava vlada zopet 50 milijonov gold. na pòsodo vzeti in sicer tako, da izdá obligacije, kakor jih je že enkrat izdala, po 100 gold., ki pa se bodo kupili po 80 gold. in obresti donášali po 5 gold. S temi obligacijami bode potem lahko vsak svoje davke plačeval; zato se to posojilo imenuje davkovsko.

— O Poljaci, ki so poslanci državnega zbora dunajskega, se iz Lvova piše „Vaterl.“ med drugim to-le: Groholski gospoduje vsem poljskim poslancem; večina poljskih poslancev obstaja iz političnih diletantov, ki prisega na besede svojega mojstra — Groholskega. Groholski pa zajema politično svojo modrost iz hiše, kjer biva ministerstva predsednik Potocki, ki je bil izvrsten minister za kmetijstvo, al za voznika v mlako zavoženega avstrijskega vladnega vozá nima sposobnosti. Res, da so med poljskimi poslanci tudi nekatere bistre politične glave, kakor Smolka, Zyblikievič, Savčinski in še drugi, al kaj pomaga, ako jih mame-luki Groholskovi vselej preglašajo?

Stajarsko. (Pravosodje na Slovenskem.) Preiskava zarad napada Slovencev v Novi vasi teče kakor polževa kri in se bo menda nevidoma zgubila v birokratičnem pesku. Te dni pa se je človek, ki je na sumu slovenstva, nekaj skregal in sprl z nekim nemškutarskim uradnikom in preiskavanje se tira s hitrostjo, kakor da bi človeško društvo gorelo na vseh oglih. *Justitia regnorum fundamentum?* — vprašuje „Slov. Narod“.

Česko. Iz Prage. Deželni zbor se danes zopet začne. Odbor, ki je bil unidan izvoljen za to, da nasvetuje, kaj naj deželni zbor odgovorí na cesarjevo pismo, bode nasvetoval novo adresu, v kateri se cesar prosi odločnejših zagotovil českemu kraljestvu in da deželni zbor ne voli poslancev v dunajski zbor. — Poljak dr. Zyblikievič je šel v Prago na razgovor, brž ko ne, da bi bil Čehe privabil v državni zbor; opravil ni menda nič, ker Poljaci so pri federalistih ob vso vero.

Iz Rima. Italijanska vlada trdno sedí na svojem ropu in to trdnjše, ker je glasovanje ljudstva 2. dan t. m.: ali hoče biti pod italijansko vlado? z ogromno večino izpadlo za to. Koliko veljave pa imajo taki plebisciti, temu je živa priča Napoleon, izvoljenec nedavno od 7 milijonov, a zdaj zasramovan od še večje večine. — Papež je ostal v Rimu.

Iz francosko-pruskega bojišča. Razen tega, da se je mesto Strassburg po dvemesečni brambi vdalo Prusom, se na bojišču te dni ni nič posebno važnega zgodilo. Gotovo pa je to, da okoli Pariza bode strašan boj.

Kursi na Dunaji 4. oktobra.

5% metaliki 56 fl. 40 kr.

Ažijo srebra 122 fl. 25 kr.

Narodno posojilo 66 fl. — kr.

Napoleonori 9 fl. 95 kr.